

ΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΣΚΙΑ ΣΤΗ ΒΕΡΑΝΤΑ...

ΤΟΥ ΦΑΟΥΣΤΟ ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΤΙΝ

Ο στρατηγός, παραγμένος, πυροβόλησε...

Ο Ροζέ Κρισλιέρ στάθηκε μία στιγμή μπροστά στα κάγκελα του κήπου. Ή εφιάλτες των λουλουδιών τον μεθούσαν, όπως άλλοτε... Ήσαν λοιπόν ακόμη τα ίδια λουλούδια, τα ίδια τριαντάφυλλα, εκείνα τὰ μεγάλα και κίτρινα τριαντάφυλλα που έμοιαζαν σαν ψεύτικα, σαν άνηθ νεύρου;...

Έκλεισε τὰ μάτια κι' άναστέναξε με πίκρα. Πόσα χρόνια είχαν περάσει, πόσα χρόνια! Κι' ήταν όλα ίδια, άπαράλλαχτα, όπως εκείνα τὰ εϋτυχισμένα χρόνια.

Έπειτα, εκκίνητος, με δυό-τρεις άθρουβες κινήσεις, πέρασε πάνω από τὰ κάγκελλα και πήδηξε μέσα στον κήπο. Μία βροσιά ευάριστη, παραθείσια, τον έκανε να πάρη μία θαθεία άναπνοή. Μπροστά στη στέρνα στάθηκε με τρώμο και βύθισε τὴ ματιά του στα μαύρα νερά. Ο ούρανός ήταν γεμάτος άστρα. Τὸ φεγγάρι δὲν θά έβγαίνε εκείνη τὴ νύχτα. Τὰ μαύρα νερά τῆς στέρνας τοῦ θύμιζαν ὅλη τὴν παλιά ζωή του, τὴν άσωτη, τὴν τρελλή, πού πίκρανε τόσο τον πατέρα του.

Έκει πέρα στεκόταν, ὅταν νύχιζε ὕστερ' από τὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ βροσίη λιγάκι με τὸ κρύο νερὸ τὸ αλογισμένο πρόσωπό του. Ναί, κάθε νύχτα πού νύχιζε, τὸν έκαίγε ὁ πυρετός. Έγανε πάντα σὰ χαρτίά κι' έδωσε μεθυσμένος ὅλα τὰ λεπτά του, ἔξω κι' ἐκεί, σὰ ὕποπτα κέντρα, με τίς γυναίκες τοῦ δόμου. Κι' ἔτσι πάλι, ὅπως ἀπόψε, ανέβαινε ἀθόρυβα στὴν κάμαρά του, παρασατώντας ἀπὸ τὴ ζέση του, με τὴν μετάνοια στὴν καρδιά. Μά τὴν ἄλλη μέρα, τὰ χεχούσε ὅλα και ξαναγύριζε στὴν άσωτη ζωή του.

Είχαν περάσει δέκα χρόνια ἀπὸ τότε. Δέκα χρόνια!... Ο Ροζέ ένοιωσε μιά παράξενη χαρά πού θροσκόταν μέσα στον σκοτεινὸ κήπο τοῦ σπιτιοῦ του. Πόσο είχε ὑποφέρει! Είχε περάσει ἀπὸ ἕναν μαστοϊκὸ Γολγοθά, ἀπὸ φοιητὰ θάνατα, πού εἶναι ἀφίσει τὴν σκληρὴ σφραγίδα τους σὰ χλωμὸ και ρυτιδωμένο πρόσωπό του.

Κι' ὁ πατέρας του; Εἶνε ἀλλάξει ὄρανε κι' ὁ πατέρας του, ὁ σκληρός, ὁ άκαμπτος στατιστικῶς, πού δὲν συγχωρούσε ποτέ, κανένα σφάλμα; Α! Πόσο ἡμιούρος αὐτός ὁ γέρος στατιστικῶς νὰ βλέπει τὴ ζωὴ και τίς χαρές της, ὅπως ἕνα τρελλό-παιδο εἰκοσι χρόνια;

Αζαφαι, ὁ Ροζέ Κρισλιέρ πάντως ἀπὸ τὴ ὄρική του. Ναί!... Έκείνη τὴ νύχτα ἕνα τέτοιο ἀηδὸν κελιάδιωσε σὸ νοτιονικὸ πάρκο. Α! Πῶς τὸ θυμόταν. Εἶταν γίνεο κι' ἀραβῶνες τῆς ἀδελφῆς του κι' ὅλο τὸ σπῆτι γιόρταζε κατάσφαιτο. Μονάγα ἔκείνος ήταν ντροπισαμένος, γλωμιός, ἄπορωτος, δίνως χαρά, σάν ἔνος! Εἶνε κάνει χροῖ σὰ χαρτία. Ήταν πινυμένος σὰ χρέη. Κι' ἐκείνη τὴ νύχτα ἔπρεπε νὰ τὸ πὸ τοῦ πατέρα του. Δὲν εἰρική καυσιὰ ἄλλη λύσι. Ήταν ναίενος...

Ο πατέρας του, ὁ στρατηγὸς Κρισλιέρ, άσπιλος σάν τὰ κάταπρα μαλλιά του, τὸν δένθηκε σὸ γραφεῖο του κι' άκουσε σιωπηλῶς τὴν τραγικὴ ἐξομολόγησί του. Έπειτα ἔσκυψε τὸ κεφάλι και δάκρυσε...

—Καλὸ τὸ εἶπε. Μὰς κατ'έστρεφες... Και τώρα, φύγε! Δὲν εἶσαι πατὴρ γιὸς μου. Δὲν θέλω νὰ σὲ ἔβρω...

Μά τώρα εἶναι περάσει δέκα χρόνια ἀπὸ τότε κι' ὁ Ροζέ εἶνε ἐξίλησσει τὸ κρίμα του, εἶνε ὑποφέρει, εἶνε πονέσει και εἶνε μετανοήσει πικρά, ὅσο ποτὲ κανεῖ ἄλλος ἄνθρωπος. Εἶνε ἀλλόττε. Εἶνε ἄλλη ψυχὴ, ἄλλη καρδιά, ἄλλα ἀσθησιματα...

Απὸ τὰ γράμματα πού τοῦ ἔστειλε κυοφὴ ἡ ὑπέρας του, ἤξερε πῶς κανεῖ, ποτέ, δὲν πῶσσει τὸ δνοιά του. Ήξερε ἀνόνα ὅτι ὁ «πτασπνός», ἂν και δὲν τὸ ἔδειχνε, ὕπεφερε κρυφὰ ἀπὸ τὸν καμὸ του.

«Έχε ἱσπομνὸ, τοῦ ἔντασε σὸ τελευταῖο γράμμα ἡ ὑπέρας του. Έγχε ἱσπομνὸν... Ἐθῆσι μιά μέρα, πού θά μωσέσει πάλι νὰ τὸν ἀναλάσσει και νὰ τοῦ ἱρησιση; τὴ συννῆσιση του. Έγχε ἱσπομνὸν... Ἐθῆ β-η- τὸ σπῆτι ὅπως τὸ ἄρησις... Δὲν ἄλλοτε τίσιτε, λῆς και τὰ πράγματα ἄκωσι σὲ περμῆνον νὰ γνῶσις...»

Πῶς φορὸς ὁ Ροζέ εἶνε κλάμει πάνω σὸ γράμμα τῆς ὑπέρας του. Μά δὲν ἡμιούρος πεινὰ νὰ περμῆνον. Ένας παρῆθ-ενος πυρετός, μιά ἀγιάτρευτη νοσταλγία, τὸν ἔκαίγε νύχτα-μέρα.

Ήθελε νὰ ξαναβῆ τὸς δικούς του, τὸν πατέρα του.

Μιά μέρα εἶνε συναντήσι ἀπὸ πάρκο τὴν ἀδελφὴ του. Μά δὲν τὸν γνῶσιε. Ήταν ἕνας ἀλήτης, ἕνας γαμένος ἄνθρωπος, πού φόραγε κουρέλια. Έκείνος ὅμως ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ ραγιζῆ ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Τὴ ὄμορφη πού ήταν ἡ Λουίζα! Στὸ χέρι της κρατοῦσε ἕνα ἀγγελολοδὶ τριῶν χρόνων... Ναί... Εἶχαν περάσει τρία χρόνια ἀπὸ τότε... Ο Ροζέ εἶνε βυθισθῆ σὲ μιά σριχητὴ κόλασι, εἶνε γνῶσιε ὅλες τίς στερήσεις, ὅλους τοῦς πόνους, ὅλη τὴν ἀνθρώπινη δυστυχία.

Έπειτα, σιγά-σιγά, ἄργισι νὰ θναῖν ἀπὸ τὸ θοῦρκο. Ταξείδεψε μακρὰ, ἀγνώστος ἀνάμεσα σ' ἀγνώστους, και μέρα με τὴ μέρα κατάρνε νὰ γίνη ἄλλος ἄνθρωπος. Δούλεψε σ' ἕνα ἔργοστασίο, ὕστερα σ' ἕνα ναυπηγιο και τέλος ἔπιασε πάλι τὴν πεινὰ σὰ γέρια του. Έγινε γραμματοῦς ἕνος μεγάλου βιομηγάνου. Ο ζῆλος του, ἡ ἀφοσίωσις του, ἡ τιμιότητά του, προκαλοῦσαν τὸν σεβασμὸ τοῦ προϊσταμένου του. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Ροζέ ἔνοιωσε ὅτι τὸν ἔντιμοῦσαν, τὸν ἀναποῦσαν!

Ἡ ζωὴ του πεινὰ εἶνε ἀλλάξει. Και θ' ἄλλαξε ἀκόμα περισσότερο. Ἡ ὄμορφη βέρας, ἡ κόρη τοῦ πλουσιου βιομηγάνου, ήταν τρελλὰ ἔσωτευμῆν ἡαῦ τοῦ, ἡ δὲ Ροζέ δὲν τολμοῦσε νὰ τὴ ζητήση ἀπὸ τὸν πατέρα της. Ήθελε νὰ συμφιλιωθῆ ποῦτα και τὸ σπῆτι του... νὰ ξαναπάρη πάλι τὸ τίμο πατρικὸ δνομα... Δὲν ήταν ὅμως ἀκόμα καιρός.

Μιά μέρα λοιπόν, πού δὲν ἄντεχε πεινὰ νὰ καιγεται ἀπὸ αὐτὸ τὸν πνοετὸ τῆς νοσταλγίας, πῆρε τὸ τραῖνο κι' ἔφτασε τὸν πάλι πού θροσκότανε τὸ σπῆτι του. Ήθελε νὰ ξαναβῆ, κυοφὴ και τὴ ὑπέρας του, τὸ δνοιάτιο του, ὅλα τὰ ἀγαθῆματα ποῦσγαια τῆς παιδικῆς του ἡλικίας. Και τὴ νύχτα, σάν κλέφτης, ὅπως ἄλλοτε, πήδηξε μέσα στον κήπο τοῦ σπιτιοῦ του...

Πατώντας ἀθόρυβα, ἔφτασε σὲ λίγο στὴν βεράντα.

Πῶς κοιόταν ἄσως ἡ ὑπέρας του; Κι' ὁ πατέρας του; Στὰ ἴδια δνοιάτια, ὅπως ποῦτα; Μέσο σὸ σκοτάδι τῆς βεράντας ἔκανε ὄρανα μιά ἀπόμυνη κίνηση και σκόνηψε πάνω σὲ κάτι πού ἔπρεσε κατανῆς. Τὴ νὰ ήταν ἄσως; Καυσιὰ πολυθρόνα; Ένα ὀβολισασι σούλο ἀνήτησε σὸ γειτονικὸ κήπο. Ἡ νεκρικὴ σιωπὴ τῆς βῆλας ταράντηκε. Ένας ἄλλος σκύλος ὄχισις νὰ γαυνιζῆ. Έπειτα ἀκούσθησαν μερικές σιγασῆς φωνές κι' ἀπόμυνη φοιητήθηκε ὀλόκληρο τὸ σπῆτι. Ὑστερα φάνηκε μιά σκιά πῶσο ἀπὸ ἕνα κλειστὸ πασάβρο.

Τὰ μάτια τοῦ Ροζέ γέμισαν δάκρυα: «Μαμά! Μαυιά!» ψιθῶρισε κι' ἄοισις νὰ κλάσῃ, σάν μικρὸ παιδί, μέσ' σὸ σκοτάδι.

Ναί, ἐκεῖ κάτω θά ήταν ἡ κάμαρα τῆς μητέρας του. Έκείνο τὸν καιρὸ ήταν δίπλα στὴ δικὴ του...

Ἡ γορὰ κυρία εἶνε ἀκούσιε τὰ σκυλιά κι' εἶνε ἔσπνησι τὸν «στρατηγὸ», τὸν ἄνδρα της.

—Πιέρο! Πιέρο! Εἶνε κάποιος στὴ βεράντα... Φοδῶμαι!...

Ο «στρατηγὸς» σηκώθηκε ἡσυα-ἡσυα, φῶσσε τίς παντόφλες του, πέρασε τὴ ρῆμα του και θῆνε σὸ διάδρομο. Τὰ σκυλιά εἶναι ἄοισις πάλι νὰ οὐλοιάζου. Ο «στρατηγὸς» στάθηκε μιά στιγμὴ κι' ἔπειτα πῆρε τὸ πιστόλι του.

«Κάποιος κλέφτης θῆνα...» αὐλοινῆθηκε. «Θέλει νὰ μπῆ ἀπὸ τὴν βεράντα. Μά τώρα θά τοῦ βεῖω ἐγὼ!...»

Κι' ὁ στρατηγὸς ἔσπειε τὸ πιστόλι σὸ γέοι του. Μιά μῶσιση σκιά εἶνε φασι ἄσασων στὰ τῆνα τῆς βεράντας. Ἡ γυναικα του ἔσπειε μιά κραυγὴ τρώμου. Κι' ἐκείνος, παραγμένος, πυροβόλησε...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούσθηκε ἕνα σπασακτικὸ οὐρλιασμα πῶσο κι' ἀμέσως κατόπιν μιά μισοπνῆμῆν φωνή: ἡ φωνὴ τοῦ Ροζέ:

—Μαυιά... μπαυπῆ... συννῶμν... συννῶμν!...

Κι' ἔπειτα πάλι σιωπὴ, θαθεία, νεκρικὴ σιωπὴ.

Ο «στρατηγὸς», κανάλωμος, ἄσων νὰ τοῦ ἔσφουγη ἀπὸ τὸ γέρι τὸ πιστόλι. Δίχως νὰ τὸ ἔβρη, εἶνε σκοτώσει τὸ παιδί του!..